

УДК 005.93:658

Балацький О.І., студент магістрант,
Голіонко Н.Г., к.е.н., доцент,
Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна

ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ТИПОЛОГІЯ КОРПОРАТИВНИХ ERP-СИСТЕМ

Успішність компаній у сучасній ринковій економіці напряму залежить від їх гнучкості та здатності реагувати на швидкі зміни в оточуючому середовищі. Нові вимоги та виклики вимагають постійного перегляду бізнес-процесів, а зростаючий обсяг даних вимагає більш ефективних методів управління ними. Для прийняття обґрунтованих управлінських рішень необхідно враховувати масиви неструктурованої інформації, яка надходить з різних джерел та має значний обсяг. Однак використання різних взаємопов'язаних систем ускладнює процес обміну даними через складність їх інтеграції. ERP-системи дозволяють об'єднати всі бізнес-процеси компанії в одній потужній системі, допомагаючи розв'язати таку проблему.

Система планування ресурсів підприємства (ERP) – це програмний комплекс, що складається з різних модулів, які унікальним чином забезпечують інтеграцію різних функцій через вбудовані бізнес-процеси, та налаштовують параметри для вирішення конкретних потреб кожної організації. Початково використання ERP відносять до систем планування потреб у матеріалах (MRP), які згодом розвинулися до MRP II, а потім стали потужною корпоративною системою, що об'єднує і оптимізує багато бізнес-процесів для підвищення продуктивності й конкурентоспроможності організацій [1].

Виділяють такі основні функції ERP-систем [2]:

- управління запасами для підвищення ефективності ланцюжка поставок компанії за рахунок використання даних в реальному часі для

оптимізації процесів виробництва і розподілу;

- аналіз практично будь-яких бізнес-процесів і надання звітів без зайвої інформації. Звіти можуть бути в наочному вигляді або представлені у вигляді таблиць, в залежності від уподобань керівника;
- обробка завдань, пов'язаних з управлінням співробітниками, включаючи розрахунок заробітної плати, табелі обліку робочого часу, пільги, прийом на роботу і звільнення;
- обробка виконання замовлень і відстеження складських запасів, що значно знижує необхідність відстежувати запаси вручну;
- відстеження грошових потоків, від покупки нових матеріалів до оплати праці співробітників і виставлення рахунків клієнтам. Програмне забезпечення для управління фінансами в ERP також допомагає складати бюджет, фінансові прогнози і дати уявлення про те, де можна скоротити витрати.

На рис. 1 відображено класифікацію ERP-систем за трьома критеріями: за призначенням, типом розміщення та за архітектурою. Коротко розглянемо кожен категорію.

Рис. 1. Класифікація ERP-систем [3]

Відтак, існують дві основні категорії ERP: галузеві та загального призначення. Галузеві ERP використовуються у двох основних сценаріях: коли великим компаніям вигідно використовувати спеціалізовані рішення, що враховують особливості їхньої галузі, навіть якщо вони не такі ефективні з точки зору загальних показників; і коли бізнес-процеси настільки унікальні, що стандартні рішення не можуть задовольнити їхніх потреб [3].

ERP загального призначення більш поширені, так як роблять акцент не на специфіці галузі, а на характеристиках бізнесу.

За типом розміщення виділяють десктопні (додатки на комп'ютері, мобільному, планшеті) та браузерні ERP (їх функціонал доступний за допомогою браузера (Chrome, Edge тощо). В силу швидкого розширення функціональних можливостей браузерів, сучасні інтерфейси бізнес-програм майже не відрізняються від стандартних додатків).

За архітектурою ERP поділяються на 2 типи:

- з єдиною архітектурою – перевагами є швидка установка і налаштування. Функціональні блоки ERP з єдиною архітектурою тісно пов'язані один з одним, що забезпечує додатковий захист від помилок;
- модульні ERP, навпаки, дозволяють вводити нові можливості крок за кроком. Розробка блоків ведеться паралельно, надаючи всі інструменти для кастомізації під бізнес.

Отже, система ERP представляє собою гнучке рішення для автоматизації складних, багатоступінчастих бізнес-процесів. Вона є єдиним універсальним інструментом, метою впровадження якого є оптимізація бізнес-процесів компанії та отримання конкурентної переваги. З урахуванням того, що проекти з впровадження ERP потребують значних часових та фінансових зусиль, важливо чітко визначити цілі ще до початку проекту, однією з таких цілей може бути, наприклад, поліпшення показника окупності інвестицій.

Література

1. Bjelland E. Evolution of ERP Systems in the Cloud. *A Study on System Updates*. 2018. 6(2). 1-22 p. doi:10.3390/systems6020022
2. Markus M.L., C. Tanis, The enterprise systems experience— from adoption to success, *USA*. 2000. pp. 173–207.
3. Madanhireab M. ERP in improving operational efficiency: Case Study. *Procedia CIRP*. 2016. 40. p. 225-229
4. Нечепуренко Д.С. Особливості впровадження світового досвіду використання хмарних технологій ERP-систем підприємствами машинобудівної галузі. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. №23(2). С. 83-86.
5. Прус О. Впровадження фінансової структури у ERP-систему підприємства як важливий аспект прийняття управлінських рішень. *Наукові записки молодих учених*. 2019. 4. С. 48 – 56.

УДК 336.74

Бублик Є. О., д.е.н., с.н.с,
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ»,
м. Київ, Україна

РЕГУЛЯТОРНІ ІННОВАЦІЇ ЄС У СФЕРІ КОНТРОЛЮ ЗА ТРАНСКОРДОННИМИ ПОТОКАМИ КАПІТАЛУ

Одним з ключових аспектів тривалого періоду фінансової глобалізації стала фінансова лібералізація в частині руху транскордонних потоків капіталу (ТПК). Фінансова лібералізація передбачала скасування як обмежень на рух капіталу, так і супутніх заходів різноманітного контролю за ними, задля максимізації припливу іноземні інвестицій. На етапі висхідної фази економічного циклу це мало певний економічний зиск, однак розгортання